

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félévre 6 K, negyedévre 3 K, — 2
Vidéken " 9 K, " 4 K, 50 t.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprecht-palota, földszint az udvarban.

Megint háboru készül.

A török és görög közt háboru készül, amelynek kimenetele alig lehet kétséges. Még mindenkinek emlékezetében van a legutóbbi háboru, a melyet Hellász fiai tizenkét esztendővel ezelőtt vívtak az ozmánokkal. Akkor a görögök voltak a támadó fél. Április 12-én kezdtek meg az ellenségeskedést és kezdetben némi sikereket is értek el. A háborut hivatalosan április 18-án üzenté meg Törökország, amely akkorra áthozta az anatóliai hadtesteket. Hat napra rá Edhem basa már kivívta a lariszszai győzelmet, amely a százezernyi görög hadsereg valóságos katasztrófáját jelentette. A szultán a plevnai hőst, Ozmán gázi basát bizta meg a török hadak fővezérletével; az ősz vezér azonban nem tudta utólrni Edhem basa csapatait, oly erővel és gyorsasággal kergették maguk előtt a megfutamodott görögöket. Akhillesz és Ulisszes fiai hódítani mentek háboruba s a világ egyik legnevezetesebb futása lett belőle. A régi hellén istenek is cserben hagyták őket; hiába menekültek föl az Olimpusz hegyére, a törökök nagy-

hirtelen lekurgatták őket. Farzalosztól Domokosig egy szuszra szaladtak a görögök, pedig jó két napi járót úgy gyalog-szerrel. A törökök már Athén megszállását tervezték, mikor megállították őket előnyomulásukban a hatalmak.

A diplomácia akkor megakadályozta Törökországot abban, hogy győzelme gyümölcsét leszedje. A háboru akkor is Krétaért indult meg. A hatalmak úgy döntöttek, hogy a szigetet sem Törökországnak nem adták vissza, sem Görögországhoz nem csatolták, hanem maguk szállották meg. A védő hatalmak csoportjában eleintén ott volt Ausztria és Magyarország is, de később visszahívta hajóit és csapatait, mert a multság meglehetősen költséges volt. — Most ugyanezt cselekedték a többi védő hatalmak is. Görögország és Krétának hozzá szító lakossága elérkezettnek látta az időt, hogy a sziget annexióját legalább jelképes módon végrehajtsa.

Mióta a hatalmak kihúzták lábukat, Kréta kapuján és középületein a görög királyság zászlaja leng és a helyőrség görög tiszteknek engedelmessékedik. Az athéni kormány hivatalosan kijelentette, hogy ezen az állapoton

nem fog változtatni. A fényes kapu viszont energikusan követeli a zászlók és tisztek eltávolítását és érvényre akarja juttatni a szigeten való szuverénitását. A hatalmak ezuttal nem helyezkednek szembe a porta álláspontjával, amelynek félelmes súlyt ad az új törökök és az egész ozmán közvélemény harc-készsége. Az új-törökök ezuttal győzni akarnak, még pedig halogatás nélkül. Néhány napi időt adtak a görögöknek a meggondolásra. Ha ez a határidő eredménytelenül mulik el: a fegyver fog megcsillanni argumentumok helyett.

A nemzetiségek ellen.

El kell tőlük hódítani a mandátumokat.

Kossuth Ferencnek az a levele, amelyet Lázár Zoárd képviselőhöz írt az arad-megyei függetlenségi párt ujjászervezése tárgyában, nagy föltűnést keltett politikai körökben.

Maga Lázár Zoárd ezt mondotta:

A szervezkedés ki fog terjedni minden községre külön-külön is. Súlyt fogunk helyezni a megye azon

Utravaló.

Tíz esztendő lehettem, mikor apám komoly, ünnepélyes arccal elém állt s tudtomra adta, hogy elvisz beiratni a gimnáziumba.

Hej! de büszke voltam akkor, kimondhatatlanul büszke; nem is akartam játszótársaimmal szóbaállni. Én, ki gimnazista leszek, bejárom a szépre festett, emeletes iskolába, ahol annyi uri fiu barátom lesz, minek is beszéljek veletek, rongyos ruhájú, mezítlábos paraszt gyerekek?!

Már egy héttel előbb felvettem az új ruhámat, mely drágább, de esinosabb is volt, mint amilyent itthon viseltem s így fészteletem az utcán föl és alá, folyton ezzel a gondolattal: gimnazista vagyok.

Alig vártam, hogy megérkezzék a kitűzött nap, amelyen indulunk; szerettem volna siettetni, előre tolni az időt — de nem kellett, megjött az magától is.

Vidám, nevetős voltam egészen az utolsó estig; akkor egyszerre elszontyolodtam, sirni szerettem volna, keservesen sirni. Az utolsó est, a csomagolás, bucsuzkodás úgy belevésődött fiatal szívembe, hogy soha sem tudom elteledni.

A szoba közepén állt a láda kinyitva — mint egy óriás száj nyelte el gyors egymásutánban ruháimat. Az anyám csomagolt, én meg széken ülve, hallgatagon bámultam rá, figyeltem tanácsait, melyeket utraváló-nak adott. Tanított, hogy mennyire vigyázzak magamra, mert ezután nem lesz melletted az édes anya, ki megóvjon a botlás-tól. — Tanulj fiacskám járni a magad lábán! — Milyen jól esik rá visszagondolni. Hasonló ez ahhoz a jelenethez, mikor az anyamadar kicsalja kicsinyeit a fészekből s ropolni tanítja. Apám az ajtószárfának támaszkodva bánatosan, sajnálkozva pillantott rám, mint aki tudja, mi következik ezután? Csak nagy néha szólt hozzám: — fiam aztán megbecsüld ám magad, jól tanulj. — Igen apám, iparkodom, én leszek az első. — Feleltem szontyolodottan.

Késő, öreg este volt már, mikor nyugovóra tértem; reggelig szerettem volna hallgatni azokat az önzetlen anyai szívből jövő jótanácsokat — hiszen most, hogy künn vagyok az életben, távol tőle úgy sem hallok soha. A képzelődéstől nem tudtam aludni, ide-oda hánykolódtam az ágyban...

Semmit sem tudtam, mindent csak

képzeltem. Lefestettem, már amennyire gyermek teheti, a jövőt, mesévilágnak gondoltam, életemet... De — s ez az egy szó rombadöntötte légváramat, az ábrándok helyén pedig tanyát vert a rideg való. Ez az egy szó az élet szava volt! Mindenben csalódtam, semmi sem úgy történt, amint én gondoltam... Minden eloszlott, egyedül az anyai utraváló maradt meg vigaszul...

Olomlábbal ugyan, de azért mégis elvonultak az évek felettem s már annyira jutottam, hogy az ugynevezett érettségi előtt álltam. Ez egy újabb kapu az életemben, épp úgy, mint az az első, melyen keresztül a szülői házat hagytam oda. A kapu előtt állva, újra elfogott régi betegségem, az ábrándozás. Nemsokára kimegyek az életbe, a virágokkal telt életbe, ahol függetlenek, önállók az emberek, gondolkodásuk szabad — nincsenek gátló korlátok. Mily kimondhatatlanul szép is az élet?!

Akkor még biztosra vettem, hogy az élet egyik legszebb, legnemesebb világra az enyém lesz... De bizony nem. Alig tettem néhány lépést az élet utain, alig tipegtem gyöngye lábbal, máris előttem állt a — de — újra hallottam az élet szavát.

Eternit tetőfedési vállalat

Hatszék Lajos szakkalmazott Eternit palája a legjobb kipróbált

tetőfedő anyag

magyar gyártmány.

Kizárólagos képviselők Debrecen és vidékére

Kubinyi Lajos és Társa

Eternit tetőfedési vállalata, építési anyagok raktára Debrecen, Plac-utca 11. sz. Btkaszálloda mellett. Telefon 652.

kerületeire, ahol mostan nemzeti-ségi képviselők vannak, mert mégis lehetetlen helyzet, hogy mi a borosjenői, jászahelyi, máriaradnai és világosi kerületekben elszigetelten hagyjuk elvtársainkat, ahol pedig sok községben nagy számmal vannak a függetlenségi pártnak követői. Én a magam részéről azt hiszem, hogy ez az akció fényesen fog sikerülni, mert a választópolgárság, a melynek bizalma három év előtt csakis a függetlenségi párt felé fordult, most fokozott mértékben tömörül a zászló alá.

A nemzetiségieknek nem tetszik a függetlenségi párt szervezkedési készlete és ennek a nem-tetszésnek hangosan kifejezést is adnak.

Uj választások.

A szabadelvűpárt mozgolódik.

Megint a darabantok.

Lukács a mumus.

A jelenlegi kormány tudvalevőleg szeptember 28-án lemond. Mindeneseffé unikum a parlamentek történetében, hogy egy kormányt terminusra nevezzenek ki. Már ez is eléggé jellemzi azt a bizonytalan állapotot, amelybe az ország a bankválság kitörése óta jutott. Politikai körökben azt hiszik, hogy a mostani kormánynak sikerülni fog továbbra is valamelyes modus vivendi-t teremteni. Csak-hogy még senki sem sejt, hogy ez a modus miben fog állani. A koalíció további fentartásáról még Szierényi is lemondott brassói beszámolójában. A fuzió elé a legnagyobb akadályok tornyosulnak. Ujabban egy kormánypárti block alakításáról és új választásokról beszélnek.

Sokat jártam, sokfelé dobott már a hánya-veti sors, de az élet virágára sehohsem akadtam — még csak nem is láttam. Duóva és tüske volt arra mindenfelé, melyek véresre, betegre csiptek; s e betegség kétségbeesztő, e betegség: a csüggedés! ... Az a valami, amelyhez először hozzányultam, mert tapasztalatlanul virágnak gondoltam: tövis volt. Az első tövis már megsebzett, melyen keresztül gyorsan folyott a vérem: a remény! ... Ilyenkor oly jól esik visszagondolni arra az esetre, amelyen utoljára voltam otthon ... ilyenkor még mindig hallok az anyám szavát, de már csak úgy, mint az elkondult harang után a harangbugást: — Tanulj fiacskám járni a magad lábán! — Azért éltetek még e hangfoszlányok is! Serkentő szavukra sokszor neki indulok az élet rögös utain, hogy leszakítsam annak virágát ...

Nem szeretek előre tekinteni, nem akarom tudni, mit rejteget számomra a jövő? Annyi szépséget, boldogságot úgy sem adhat, mint amennyi osztályrésztül jutott életem első tíz esztendejében. Hej! boldog, godtalan idő! Amikor mosolygó, rózsaszínű futkostunk az utcán, tarkaszárnyu lepkek után, amikor együtt lovgoltunk, virgonygyerekek künn a réten —

Nem csoda, ha ilyen bizonytalanság közepette a régi szabadelvű párt megint mozgolódik. Ők azt hiszik, hogy a király az őszszel majd nem tud parlamenti kormányt alakítani és ismét a darabantok közreműködésére fog apellálni. Ugy halljuk, hogy a darabant konferenciák egymást érik úgy a fővárosban, mint a vidéken.

Bizonyos politikai körökben azt rebesgetik, hogy a Lukács László missziójának októberben folytatása következik. Komoly politikus ezt nem hiszi, mert a Lukács kudarcra olyan óriási volt és olyan nevetségessé tette, hogy az ischli klauzula szerzője még darabantnak se kell többé.

VÁRMEGYE.

Nagy vihar. Hajdudorogon nagy vihar vonult el az éjjel. A menykő két helyen is lecsapott. Molnár Lajos gazdálkodónak a kerítését döntötte ki. Künn a határban pedig Olosinóvszkózi Lajos tanyaán egy nagy kazal szalmában sujtott le a vilám. A szalma gyorsan tüzet fogott s elhamvadt. A kár mindössze 30 korona.

Szerencsétlenség a kenyérsütésnél. Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap Kaba községben. Has Jánosné délelőtt kenyert sütött és e közben kezében petroleumlámpával benézett a nagy boglyakemencébe, hogy meglássa, nem sült-e még meg a kenyér. A kemencéből kiáradó nagy forróságtól a Hasné kezében levő lámpa szétpukkant és a petroleum ráömlött a szerencsétlen asszonyra, akinek felsőteste borzalmasan összeégett. Állapota nagyon súlyos.

TÁRSAS ÉLET.

Az óvatos Szentgyörgyi. — Mi az akvarell?

Színésztörténetek közt nem utolsó az sem, a melyet Bihari Ákos, a Vígyszínház művésze beszélt el nemrég egy társaságban.

lábbal tiportuk annak virágait! Amikor még bánat, gond, létküzdelem ismeretlen fogalmak voltak előttünk. Letűnt idők szomorú emléke ...

Mily kimondhatatlan boldog idő a gyermekkor! Emlékszem még, ha sirtam, mert megverték társaim, ha szomorkodtam, beteg ha voltam, letörölte könnyeimet, megvigasztalt, meggyógyított az én anyám ... Akárhányszor borultam sírva az ölébe, mindig enyhülést találtam ott s utána megkönnyebbült szívvel, még derűsebb arccal fűztem bokrába a virágot ...

De hová forduljak most az életben? Ki az, van-e valaki, aki oly jóságosan tud rám mosolyogni? Kinél keressek menedéket, ha megver társam, a sors, ha elhagy legjobb barátom: a remény?

Senkinél sem. Egyedül vagyok, magam járom vérző szívvel, lélekkel a világot s amikor legjobban vérzik a szívem, leggyengébb, legfogyatékosabb a lélekerőm, ilyenkor könnyeimem át csak egy pillanatra a multra tekintek — arra az estre, hogy ujult erőt nyerjek a jövő küzdelmeire.

Boldog vagyok, ha visszaemlékszem, jóleső érzés tölti keblemet, mert megvan még az anyai utavalóm. ...

Szántó.

A kolozsvári szintársulatnál egy ízben Ujházi Ede „Bóles Nathán“-ban lépett föl, mint vendég. A pátriárka szerepét Szentgyörgyi István játszotta.

A pátriárkának a darab folyamán néhányszor a következőket kellett elmondania: — Bármí történnék is, a zsidónak égni kell! Máglyára vele!

Közvetlenül az Ujházi vendégszereplése után Szentgyörgyi jutalomjátékául a Csikós volt kitzve.

Szentgyörgyi kétségbeesve fordult az igazgatóhoz:

— Igazgató ur, ha én ma a szinpadon annyi zsidót elégetek, akkor holnap, a jutalomjátékomra egy zsidó sem fog eljönni. Üres lesz a színház. Vegye el tőlem ezt a szerepet.

Persze, az igazgató hallani sem akart a dolgról s Szentgyörgyi István bosszusan távozott.

— No, megálljatok csak, — gondolta magában, — majd tuljárom én a ti esze- teken.

Az előadásán Szentgyörgyi, valahányszor szerepében az ominózus sorokhoz jutott, mindig csak ennyit mondott:

— Bármí történnék, a zsidónak ...

A többit eiköhögte, lenyelte.

Előadás után kedélyes vacsora volt az egyik nagyvendéglőben. Szentgyörgyi örült, hogy csinje ily jól bevált és jókedvűen falatozott, a mikor csak hozzálép Krausz Dávid, tekintélyes izraelita és így szólt hozzá:

— Szentgyörgyi ur! Na, hallja, maga ma nem is tudta a szerepét. Nem is megyünk el a jutalomjátékára.

Szentgyörgyinek erre kiesett a falat a szájából.

Aradon meghalt Nachtuébel Ödön tekintélyes ügyvéd, a ki oly népszerű volt Aradon, hogy nem hitták másképp, mint Mundi bácsinak.

Sok anekdotát elevenítettek fel az elhunyt jókedvről, magyaros humoráról, melyek közül megemlítendőnek tartjuk a következőt:

Mundi bácsinak állandó tréfa-tárgya volt egy B. nevű naiv öreg birtokos, akivel Mundi bácsi sok képtelen dolgot tudott elhitetni.

Egy ízben valamelyik képkiállításon nézegették a festményeket.

— Tudod-e, mi ez? — kérdezte Mednyánszky egyik tájképére mutatva Mundi bácsit.

— Tájékp.

— De milyen festmény?

— Ez akvarell, vagyis magyarul vízfestmény.

— Hát honnan tudható, hogy egy kép vízfestmény-e, vagy olajfestmény? — kérdezte B.

— Onnét, — magyarázta Mundi bácsi, — hogyha folyók, tavak, patakok vagy tenger van a festményen, akkor az vízfestmény, ha pedig nincs, akkor csak olajfestmény.

B. azóta haláláig abban a meggyőződésben élt, hogy Mundi bácsinak igaza volt.

Debrecen málységéből.

A nagy razzia.

Negyvenöt gyanus egyén.

A debreceni éjjeli menedékhelyek.

A debreceni rendőrségnek a nagyvásár alkalmával csütörtökről péntekre virradó éjjelen és folytatólag tartott nagy razzija, amelyről tegnapi számunkban már beszámoltunk, nagy sóprést végzett a város bűntanyáin. A razzia még péntek délelőtt

Uj! Uj! Uj! üveges porcel-
lán üzlet nyit Glück József

cég alatt Debrecen, Piacz-uteza 6.
a nagytemplommal szemben.
szigoruan szabott árak.

is tartott és tegnap délig összesen negyvenöt gyanus egyént állítottak elő a bűnügyi osztályon. Ezek közül azonban tizenöt kellőleg igazolta magát és így csak harminc maradt fogva, akik fölött még tegnap déli előtt meghozta ítéletét Orosz rendőrfogalmazó, kihágási bíró.

Szinte kétségbeejtően megdöbbentő az, hogy e nagy városnak méltóságos palotái, épületóriási árnyában meghúzódó kis házak — amelyeknek jórésze még csak nem is a külvárosba esik, hanem közel a város szívéhez — mennyi bünt rejtenek magukban. Már maga az a levegő, amely a páriáknak éjjeli menedékhely gyanánt szolgáló házakat, ugynevezett szállásadásokat betölti, valóságos meleg ágya a sötétebbnél sötétebb bűnök fertőjének. Itt mindenfelé piszok, undorító szenny, szinte kiállhatatlan bűz uralkodik, éppen stilszerű azoknak a nyomorult lényeknek terhelt lelkéhez, a kiket körülvesszenek.

Es Debrecen város — ebben a tekintetben — igazán nem marad mögötte a többi nagyvárosoknak. Mélysége megdöbbentően sok, a város területéről örökre kitiltott egyént, tolvajt, csalót, szélhámost, hamiskártyást, zsebmetaszt, munkakerülő kétes alakot, valamint erkölcstelen, züllött leányt rejteget magában. A rendőrség ugyan éber figyelemmel őrködik a mélység felett, de bármennyit tesz is, édes kevés ahhoz, hogy a bűntanyákat kiirtani tudja. A legszebb kertben is kinő a gyom.

A rendőrség csütörtökről péntekre virradó éjjelen minden ismert, éjjeli menedékhelyet felkutatott, hogy az ott rejtőző gyanus, kétes egzisztenciájú egyéneket elfogja és a város s a vásár közönségét megóvja ezek garazdálkodásaitól.

Az elfogottak legtöbbje szállásadásokról került elő, de voltak olyanok is, a kik Isten szabad ege alatt, valamely tér bokrai között, a zöld fűvön húzódtak meg az éji sötétben.

Némely szállásadás, a legmegbotránkoztatóbb hely. A nyomorult páriák itt olcsón, 40—50 fillérért kapnak éji szállást. De aztán egy szobában nyolcan-tizen, sőt némely helyen még többen alszanak. Természetesen, itt teremnek meg a testi és erkölcsi betegséget terjesztő bacillusok. A szállásadók jól tudják ezt és éppen ezért nagyon félnek a rendőrségtől. Egyik másik szállásadó arra is képes, hogy a legveszedelmesebb alakokat is befogadja. De aztán van esze és ezeket elrejtteni igyekszik a rendőrség szeme elől. A rendőrséggel azonban mégsem tud kijátszani, mert ha ez vizsgálatot tart, nemcsak oda néz be, ahol a szállásadó kinyitja az ajtót és ezt mondja: tessék megnézni, nincs én nálam „olyan“, hanem még az elrejtettebb lyukba is betekint. A szállásadók legtöbbje, hogy kijátszon a rendőrséggel, a veszedelmes, de neki jól fizető alakokat, a pincébe helyezi el éjjeleire. De a furfangos szállásadót a rendőrség rendszeren leleplezi. Az elmúlt éjjel is több pince helyiséget felkutatott a rendőrség emberei.

Az Ispóty utca és Petőfi tér sarkán levő iparos szálló pincéjében az elmúlt éjjel több olyan iparoslegényt találtak, akik hónapok, sőt jórésük évek óta nem volt tisztességes munkában és mégis rengeteg ezüst pénz volt náluk. Természetes, hogy bűnös uton, lopásból, vagy hamiskártyázásból kerítették.

Több szállásadón egy szobában nők és férfiak aludtak, ami pedig szigorúan tiltva van. A látogatott ilyen helyen utálat és undor fogja el és menekülni igyekszik, mert rettenetes bűz önti el a szobát. És ezek a szerencsétlenek oly édesden tudnak a levegőben aludni.

Csodálatos mégis, hogy nagyon sok tisztességes ember is megfordul az ilyen, letet, lelket ölő bűnfészkekben. Ezeket a fős-

vénység üzi ide. Sajnálják, hogy rendes szállóban pár koronát fizessenek, inkább az ilyen helyeket keresik fel, ahol aztán az a kellemetlenség éri őket, hogy a rendőrség felveri őket éjszakai álmukból, hogy igazolják magukat. Pedig ezeknek telnek szállodai szobára is. Az elmúlt éjjel is több olyan egyént állítottak elő a bűnügyi osztályon, akiknek ingébe nehéz ezresectől duzzadó pénztárca volt belévarrva.

Például a Zugó utcai, ugynevezett „kóser-szállás“-ról öt galiciai zsidót vittek be a razziát tartó rendőrök. Mindegyiknél rengeteg pénz volt. Az öt, kaftános, hosszú szakálu, tipikus galiciai alak közül négy azonnal igazolta magát a kihallgatásukat végző Mile Pál rendőrkapitány előtt. Csak az ötödik, egy kis vékonyka ember, akinek a szakála csaknem hosszabb volt, mint ő maga, nem tudott a sok ezresen kívül más igazolást felmutatni.

— Mi a foglalkozása? — kérdezte a kapitány.

— Foghagyma-kereskedő vagyok — válaszolt ijedten a kérdezett.

— Igazolja magát valamivel, mert máskülönben itt kell maradnia.

Az előállított valamelyik zsebéből előkotorászott egy vasuti feladóvevényt, amely nevére volt kiállítva.

— Én adtam fel tegnap magamnak az árut — mondta — amidőn a vevényt átnyújtotta.

— De ezen az áll — mondta gyanakodva, de kissé tréfásan a kapitány, hogy vöröshagymát adott fel.

— *Mein Gott!* — mondta hebegve, derűtség közben — *ugy meg vagyok ijedve, hogy már azt sem tudom, foghagyma, vagy vöröshagyma kereskedő vagyok-e...*

A bűntanyákat különben állandóan figyelni a rendőrség és azt tudják maguk az odamenekültek is.

Ez a razzia azonban csak előmunkálata volt annak a nagy hajszának, amelyet különösen ma és holnap a vásárban végez a rendőrség, amennyiben a rendőrség jól tudja azt, hogy a legveszedelmesebb vásári tolvajok az utolsó pillanatban érkeznek a városba.

Nyári történet.

Mikor az öreg ur kalandra vágyik.

A szerelem tudvalevőleg nem ismer korlátokat. Sem az idő, sem egyéb akadályul nem szolgálhat a szívnek, amely ha megszólal, akkor minden, még a józan ész is azonnal elhallgat.

Sőt talán elsősorban a józan ész. Ezt igazolja az alábbi nagyobbára kellemes történet, melynek főszereplői egy előkelő köztisztviselő, egy esinos, fiatal leány s ennek ideálja: egy szerény napdiás legény! a statiszták száma meglehetősen nagy.

Az előkelő tisztviselő már a hatvan felé ballag. Azonkívül nős is, ez azonban nem akadályozza abban, hogy állandóan fiatal leányok után ne futkosson. A virágnak megtiltani nem lehet, gondolja a derék öreg ur s egyebet sem tesz, mint ezt az igazságot gyakorolja.

Nemrégiben új csillag tűnt föl Don Juánunk életének egén, egy fiatal, üdearcú lányka személyében. Meglátni s megkivánni őt, pillanat műve volt s csak természetes,

hogy következett az üldözése. Az öreg ur állandóan a lányka nyomában volt, aki végre elmondotta ezt szíve ideáljának, egy esinos fiúnak, aki azonban még csak dijnok volt, még pedig ugyanabban a hivatalban, melynek egyik feje az öreg ur.

A szerelmes dijnokban nem ébredt föl a zöldszemű féltékenység, hanem ehelyett érdekes tervet forralt agya bográcsában. Rábeszélte ugyanis a leányt, hogy hívja az öreget randevura.

A leány belement. Megírta kis levelét s másnap reggel azt az ifju személyesen adta át főnökének.

— Kérem, egy kisasszony kért meg, hogy ezt uraságodnak adjam. Arra lakik mifelénk.

Ridegen bontotta föl az öreg a levelet, de amikor elolvasta azt, kegyesen bocsájtotta el az ifjut. Később pedig fölkereste azt s megkérte: vinné el a válaszát annak a kisasszonynak, hiszen ő ugyanis arra lakik.

A dijnok persze készséggel vállalkozott. Alig lépett ki azonban a szerelmes öreg ur, föltépte a levelet, amely szólott ígyen:

Drága Mamuskám!

Nagyon örülök, hogy meg akar velem ismerkedni. Este nyolc órakor legyen a vasúti parkban.

Melegen üdvözlö:
(Aláírás.)

Az ifju nem volt rest. Sorra járta kártsáit s mutogatta az öreg irását. Persze: nevettek mindnyájan s megígérték, hogy ott lesznek este a színhelyen.

Ugy is történt. Biztos rejtekben várták a nyolc órát s nagy számban megjelentek s meggyőződhetek, hogy az öreg szerelmes valóban pontos ember. Harangszóra ott bolyongott, de hiába. A leány nem volt sehol. Végre is mélabusan hagyta el a sikertelenség színhelyét.

A kalandnak azonban folytatása is lett. Másnap az egész hivatal tárgyalta a dolgot s nagyokat nevettek rajta, ami nem kerülte el egy másik nagyfejű figyelmét. Ez érdeklődött a dolog iránt s amikor mindent megtudott, beszámolt az öregnek s figyelmeztette, hogy máskor sokkal óvatosabb legyen.

A dolog legvége pedig az lett, hogy a cselszövő dijnoknak utilaput kötöttek a talpára.

Mert hát ez így szokás. Mindig, mindig a divánt dobják ki...

SZÍNHÁZ.

A debreceni színésziskola. Második évfolyamába lép ez év szeptemberében a debreceni színésziskola, melynek agilis igazgatója, Solymosi Elek minden alkalmat és eszközt megragad, hogy valóban hézagpótló intézményt csináljon. Az iskoláról a következőket írja a Pesti Hirlap tegnapi száma:

A debreceni színésziskola, amelynek Solymosi Elek, a Népszínház volt művésze, az igazgatója, a második évi tanfolyamát szeptember hó 1-én kezdi meg. Az első vidéki színésziskola azoknak akar alkalmat adni a színi pályára való készülésre, kiket a szüleik nem szívesen bocsátanak a főváros ellenőrizhetlen forga-

Magyar és lengyel
daltársulat

mától teljesen új műsorral tartja előadását az „Otthon“ kávéház udvarkertjében.

Számos látogatást kér Sláger számok. Iskovits tesrvérek és Dessert Klára lengyel duette, Sceneck Regina, a lembergi színház tagjának, lengyel férfi imitátornak fellépte. Számos újonnan szerződött magyar és lengyel tag. Számos látogatást kér az igazgató sárg.

tagába. A színésziskolai tanfolyammal kapcsolatosan Solymosi a szónoklásnak is kurzust nyitott s a „Debreceni szónokiskola” egyetlen a maga nemében. A színésziskolának e második évében esti tanfolyama is lesz s a beiratkozás az összes tanszakokra augusztus hó 25-ikén kezdődik.

Dési repülni akar.

De nem a szinpadon. Nagyváradtól Konstantinápolyig.

A nagyváradai színház egyik komikusa: Dési Alfréd egyszer gondolt szépet és nagyot és szerzett egy operettet, amelyet Atalanta néven említ a zenetörténelem. A komikus, zeneszerző az idén már egy léghajót szerzett és ugyancsak Atalantának — szép, hajlékony, zenei név ez — keresztelte el azt. Mikor száll fel? Hogyan és merre? Emlékeznek mire vállalkozott diadalmas útja előtt Zeppelin? Legszébb reménysége az volt, hogy Friedrichshafenből Berlinig megy. És mit mert remélni Bleriot? Bleriot tíz éven keresztül kísérletezett és még sem mert nyilatkozni. Ezek után érdemes megtudni, mit vár és mit akar a nagyváradai Ikarusz. Ime:

„Egy nagyváradai ujságíró felkereste a zeneszerző „léghajóst”, Dési Alfrédet. Eppen furt, faragcsált Dési. Repülőgép modelljén dolgozott. A legnagyobb készüléggel beszélgetett a fiatal feltaláló, a bátor „léghajós”, a zseniálisan érdekes zeneszerző az Atalanta monoplánról.

— Látja — ugymond — monoplán modellje felé fordulva, a mely kis aluminium szerkezetével ott ült a szoba közepén, ez után készül majd az Atalanta-monoplán. De mondhatom, hogy tökéletesebb lesz, mint akár a Latham, akár a Bleriot-féle repülőgép.

— Miért? Nagyon egyszerű a válasz. Mert az Atalantát csavarmotor hajtja. Csaváros erők tartják fenn és védik meg a szél, az eső, a vihar ellen. Nagy, óriási szárnya lesz, de ez úgy működik majd, mint a sirály szárnya. Egyenesen, gyorsan fog repülni. A motorokat, a csavarmotorokat benzingaloid rendszerű járgányok fogják hajtani és a nagy sirályszárnyak a járgányok átmérőinek megfelelően motorikus dispozióval fognak azokba a propeller rendszerű Marconi vezetékekbe bekapcsolódni, amelyek a benzingaloid járgányokkal természetes és okozati összefüggésben vannak.

— Hogy hova megyek első utamon? Még két hónapig dolgozom gépemen. Aztán tudós szak-

értők előtt felszállok és aztán Nagyváradtól Konstantinápolyig megyek.

Igy szólt Dési Alfréd ...

VÁROSHÁZA.

Szabadságon. Magoss György dr. tiszti főügyész hétfőn kezdi meg 30 napi szabadságidejének kitöltését.

Felirat a kormányhoz. A kormány a közszállítások ügyében utasítást adott ki, amelyben a közszállítások meghirdetésének ügyét szabályozza. Az utasítás szerint a közszállítási hirdetményt valamely szaklapnak is köteles bemutatni a hatóság. Igen ám, de ezek a szaklapok hirdetési díjakat számitanak föl. Ez ügyben a városi tanács most úgy határozott, hogy felír a kormányhoz: jogos-e ezen szaklapok követelése?

Vas megye is bankot alapít. Vas vármegye alispánja ártirt Debrecen város polgármesteréhez és kéri a városi takarékpénztár alapszabálytervezetét. A polgármester megküldötte neki a községi takarékpénztár alapszabálytervezetét.

Sóvágó János Illaván.

Beszélgetés a haramiával.

Még mindig hazudozik.

Az illavai fegyházi főorvos levele.

Pár nappal ezelőtt az a hír jelent meg, hogy a hirhedt haramiavezér, az életfogytiglan fegyházbüntetésre ítélt Sóvágó János az illavai állami fegyházban *utolsó napjait éli, a mennyiben tudóbajt kapott és ez annyira elharapódzott nála, hogy halálának bekövetkezése csak egy-két nap kérdése.*

Dr. Kardos Samu, debreceni ügyvéd, a ki tudvalevően védője volt Sóvágó Jánosnak, a kor legnagyobb gazemberének, e hírek nyomán azonnal táviratozott Illavára és kérdést intézett a fegyház igazgatóságához az iránt, hogy igaz-e a hír, mert akkor *eláll attól a szándékától, a melyre Sóvágó kérte, hogy t. i. a pör újra felvételét kérje.* Dr. Kardoshoz, táviratára, tegnap az alábbi érdekes cáfoló levél érkezett, a melyet teljes egészében közreadunk, annál is inkább, mivel élénken visszatükrözi a javíthatatlan, vén haramiavezér jelenlegi állapotát:

F. hó 2-ikán kelt becses soraidra, ha nem is sürgönyileg, de levélben lehetőleg azonnal óhajtok válaszolni és megnyugtani, hogy Sóvágó János, néhai védenced a *lehető legjobb egészségnek örvend, jól eszik, alszik s dolgozik, meghalásról ez idő szerint, a mennyire emberileg megállapítható, szó sincs.*

Mivel az illető egészséges, kórházban nincs bent, ma reggel felkeresve, beszéltem vele, beszéltem hosszasan, el nem árulva, hogy tőled levelet kaptam, avagy ismernélek is. Beszédünk alapján teljes bizonyosságot nyertem, hogy ő kelme nemcsak nagy gazember, haramiavezér, hanem teljesen saturált a ravasz hazugságokkal. En egész beszédéből nemcsak

arról győződtem meg, hogy született gonosztevő, furfangos betyár, de arról is, hogy nincsen csak hajszálnyi adata sem, a mivel perujtást kezdetben. Valami Juliska nevű nőt emleget, a ki esetleg azt bizonyíthatná, hogy akkor éjjel vele valahol találkozott. Ez volna az egyedüli tanu, a kire hivatkozhatna. Persze, váltig tagadja, hogy ebben az ügyben bűnös, de tagadja azt is, hogy Szegeden bezárva lett volna s a mikor ráolvastam, akkor azt mondta, hogy igen, ült Szegeden, de a kuria igazolta, hogy ártatlanul ült akkor is s így ő azt büntetésnek nem veheti.

Mindezek után jelzem, hogy azért a vén betyárért még egy lépést sem érdemes tenni.

Ha azonban mégis beszélni óhajtasz vele s eljőnnél — a mit egészséged miatt akkor tehetsz, a mikor éppen leginkább ráérsz — mert ő kelme egészséges, oly jól érzi magát ebben, a már megszokott légkörben, hogy *mindkettőnk túlélhet,* — értesíts.

Illava, 1909. augusztus 4.

Dr. Pattantyus Ábrahám Márton,
kir. főorvos.

UJDONSÁGOK.

Házmesterek iskolája.

A házmesteri intézménynél győlöletesebb valami alig van a magyar ember előtt. Jóllehet, ebben a kijelentésben látszólag ellentmondás van, a mennyiben a házmester arra való, hogy a lakónak a lakásbér ellenében a háztulajdonossal szemben támasztott igényeit kielégítse és hogy fölügyeljen minden olyan érdekre sérthetlenségére, amely békés polgárok otthonához fűződik, a helyzet azonban mégis az, hogy nagyon sok ház horribilis bért izzadó lakói gyűlölködő és gyűlöletes ellenséget látnak a házmesterben. A szerencsétlen lakásviszonyok, amelyek a lakót valósággal igába hajtották, arra a tudatra ébresztették a házmestereket, hogy ők a helyzet urai s ezt úgy vélik kihasználhatónak, ha basáskodnak a lakók fölött és szemenszedett gorombaságokkal traktálják őket abban a tudatban, hogy az oktalan hatalmaskodás megtorlás nélkül marad.

Igy nevelődtek ki azok a házmesterek, akik elviselhetlenebbek a bér-uzsora kegyetlenkedésénél is és akiknek az élete átok azon a házban, amelybe befészkelte magát. A lakó hasztalanul panaszkodik a házmesterre a legilletékesebb helyen, a háztulajdonosnál; ennek csak arra van gondolja, hogy a lakó kiizzadja a reá kényszerített bért s a legtöbb azt óhajtaná, ha helytartója, a házmester, rabszíjon tartaná a lakókat. Szó sincs róla, ez a házmesteri típus nem általános, mivel azonban az ember szívesen általánosít, a jóra való, derék házmester is kénytelen elviselni, ha egy kalap alá kerül durva, basáskodó kollégájával.

A házfelügyelők tisztességes részét állandóan foglalkoztatja az a kérdés, a melynek a megoldásával hivatalos lapjuk is sűrűn foglalkozik. A házfelügyelők egyesülete és lapja fáradozik

Legjobb a Békési Róza „Csikós” szín szappana

elsősorban azon, hogy az izgága, türehtelen viselkedésű házmesterek kipu- sztoljanak, vagy hogy tisztességet tanuljanak és úgy viselkedjenek, a hogyan emberhez illik. Maguk a házmesterek tudják legjobban, hogy a közönség panaszai mennyire jogosultak és hogy sokan vannak közöttük, a kik a szolgál- latkészséget és a modort hírből sem ismerik, azért a jóra való házfelügyelők hozzájuk hasonlókat igyekeznek nevelni.

Ennek a munkának bizonyosan eredménye lesz, ha majd a türehtelen viselkedésű házmesterek azt látják, hogy saját társaik is elítélik őket és megtagadják velük a közösséget. Addig, amíg csak a lakók jajgattak, egyik cerberus sem volt hajlandó abba hagyni a komisz- kodásokat, ha azonban azt kell látniok hogy az a testület, amelynek köte- lékébe tartoznak, szégyenfoltnak tartja őket és ezt a véleményét a nyilvános- ság előtt sem titkolja, akkor reményünk lehet arra, hogy udvariasságra szoknak közöttük még azok is, akik csak trágár és arcpirító hangon érintkeztek a la- kókkal.

A házfelügyelők egyesületét és a lapját a legnagyobb fokú dicséret és el- ismerés illeti meg ezért a munkáért, amely, ha célt érnek vele, hasznára lesz az ő társadalmuknak is. Sőt első- sorban ők fogják hasznát látni, ha azt tapasztalják, hogy nem az utálat és a gyűlölet hangján beszélnek róluk azok, akikkel hivatásuk közben dolguk akad.

*** Az uralkodó születésnapja.** Debrecenben az összes egyházak megünneplik minden év augusztus 18-án az uralkodó születésnapját. A városi tanács erre vonatkozólag átírt az egyházakhoz, hogy milyen sorrendben tartják az istentisztele- teket, mert azokon a hatóság kép- viselői is megjelennek.

*** A debreceni önkéntes tűzoltó testület parancsnoksága tisztelettel meg- hívja a testület tiszteletbeli, alapító, működő és rendfentartó tagjait a folyó évi augusztus hó 15-én, vasárnap délután 3 órakor a tűz- oltó őrtanyán tartandó XXX. és XXXI-ik évi rendes közgyűlésre. Tárgysorozat: 1. A parancsnokság évi jelentése. 2. A számvizs- gálók évi jelentése. 3. Az évi költségvetés megállapítása. 4. Indítványok tárgyalása. 5. Egy tiszteletbeli tag megválasztása. 6. A szükséges tiszti és egyéb állások választás útján való betöltése. 7. A számvizsgáló bizottság megválasztása. 8. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére három tag kijelölése. Kivonat az alapszabályzatból. A köz- gyűlés határozatképes, ha azon a működő tagok létszámának a fele jelen van. Indít- ványok a közgyűlés előtt nyolc nappal írásban a parancsnoksághoz nyújtandók be. Szikszai Gyula parancsnok, Berkó János segédtitkár.**

*** A mai dalestély.** A Debr. Munkás-dalegylet augusztus 7-én a Bika-szálloda disztermében dalest- élyt tart. A zenét Berki Lajos jó nevű zenekara szolgáltatja. Belépő díj 1 K 50 f. Kezdeté pont fél 9 órakor. A dalestély annyival in- kább is érdekesnek ígérkezik, mert a Munkás-dalegylet derék tagjai ez alkalommal mutatják be mindazon darabokat, amelyeket a két hét múlva tartandó kecskeméti orszá- gos dalárversenyen fognak előadni.

*** Halálozás.** Özv. Adler Ignácné fájdalommal tudatja, hogy férje Adler Ig- nác hosszas szenvedés után Kolozsvárt meghalt. (Mindenkülön értesítés helyett.)

*** Elfogott zsebmetszők.** Jó fogást csinált ma éjjel Tóth Sándor detektív. Négy veszedelmes zsebtolvajt, Szabó Antalt, Volf Pált, Auspitz Armint és Schveizer Ferencet fogott el a Lengyel féle szállodában. A zsebmetszők kereskedő segédeknek adták ki magukat, de a detektív éles szeme felis- mert bennük a vásári zsebtolvajokat, akik közül kettő különben már volt a debreceni rendőrség foglya. Megmotozásukkor arany- láncot, órát és sok értékes tárgyat találtak náluk. Az elfogottak ellen az eljárást meg- indították.

*** Nagy harcászati lögyakorlat.** A debreceni 3. honvéd gyalgezred e hó 13., 14. és 16-ikán a nagy gyakorlóterén, éles töltésekkel nagy harcászati lögyakorlatot tart, a mely a jelzett napokon reggeli hat órakor kezdődik és déli két órakor ér véget. A nagy gyakorlóteret és környékét ez alkalomra elzárják a közönség elől. Az éles töltésű nagy lögyakorlatot már bejelentették a rendőrfőkapitányságnál.

*** Meglopott vasuti munkás.** Szücs Gábor máv. munkás az elmúlt éjjel egy csavargóval találkozott az Ispótylapon, ahol később mámoros fővel elaludt. A csavargó, alvását arra használta fel, hogy zsebéből mintegy 34 korona készpénzt ki- lopta és aztán megszökött. Szücs Gábor panaszt tett a rendőrségen, amely keresi a tolvajt.

*** Borvásár Debrecenben.** A debreceni gazdák kereskedelmi tár- sasága, mint már említettük, aug. 8., 9. és 10. napján borvásárt ren- dez Debrecenben, amely iránt or- szágszerte nagy az érdeklődés ugy a termelők, mint a vásárlók közt. Eddig már háromezer hektónál több bort jelentettek be az ország minden részéből, nem csak magá- nosok, hanem társaságok is, így a többek közt a gyöngyösi borter- melők pinceszövetkezte is, mely- nek készlete több ezer hektoliter. Az eladási és vásárlási feltételek a társaság Degenfeld-tér 1. sz. a. he- lyiségében megtekinthetők.

*** Padlástűz.** Tegnap délelőtt negyed tíz órakor a Csapó utca 19. számú men- háznál tűz volt. A padláson felhalmozott szalmacsomó gyuladt ki ismeretlen okból. A házmester a tüzet hamarosan eloltotta s így a kivonult tűzoltóságnak nem akadt dolga.

*** Eltűnt fiúcska.** A rendőrsé- gen pénteken kétségbeesetten tett jelentést egy apa, akinek fia cskaja eltűnt. Az illető Weinberger József, Piac utca 61. szám alatti lakos. Kis fia, a négy éves Sándor, teg- nap reggel 7 óra után egyik, Piac utcai bodegában járt és amidőn onnan hazafelé tartott, eltűnt. A fiúcska feltűnő, szép, szőke gyer- mek. Eltűnésekor sötétkék ruha, kék kötény és sárga cipő volt rajta. Különös ismertető jele, egé- szen vállára omló aranyszőke haja. A rendőrség atyja kérelmére el- rendelte körözését.

*** Még sem hittem, hogy van Isten,** Fráter Loránd gyönyörű, új nótája ismét kapható, ára 1 kor. 80 fillér, zongora és énekre Antalfy Józsefnél.

*** Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelen- tették be az állami anyakönyvi hivatalnál: Baró Fiáth Ilona r. kath. 12 hónapos, To- kaji Margit ref. 1 hónapos.

*** A lögyakorlat áldozata.** A tegnapi éles töltésű lögyakorlat alkalmával, a Pallagon szerencsét- lenség történt. A gyakorlatozó ka- tonák egy eltévedt golyója Tóth György huszonöt éves jeteles bal- szemébe furódott. A szerencsétlen fiatal embert eszméletlen állapotban szállították a mentők a kórházba. Állapota súlyos.

*** Arany Bika mulató.** Az új augusz- tusi műsor, amelynek keretében a legjobb magyar komikus, Baumann Károly vendég- szerepel minden este, nagy sikert hozott az Arany Bika mulatónak. A műsor fénypontja Blanche Ideal keleti táncosnő. Táncproduk- cióiról az egész város elragadtatással beszél. Lorbeer Trio mutatványaihoz hasonlót nem láttunk még a varieté színpadon. Arnyai Károly legújabb artista utánpótlásos valóságos tapsorkánt keltenek. A gyönyörű sikert a kitűnő magyar cabaret diva, Négrádi Gigi új dalai, Dussy Angela bájos scoubrette já- téka és Bonita de la Feria spanyol táncá- tetézik.

*** Katonai szabók figyelmébe.** A hadsereg új szürke ruházatának színmintái a 4. sz. ruharaktár- ból (Bécs, Kaisereberdorf) 1 koronáért beszerezhetők.

*** „Alla”, a legújabb sport-játék, gyer- mekek, hölgyek és férfiak részére.** Kapható Mentze áruházában.

*** Dr. Láng szanatóriumában felvét- letnek — elme és ragályos bajok kivételé- vel — bármely betegségben szenvedők.** Napi ápolási díj 6 koronától 12 koronáig. Külön szobák és közös kórtérmegek. Roentgen-labo- ratórium, elektromos gyógyeszközök, leg- modernebbül felszerelt műtőterem. Az inté- zet bárki által, bármikor megtekinthető, tu- dakozódásokra az intézet tulajdonosa kész- séggel szolgál felvilágosítással. Cím: Dr. Láng szanatórium. Debrecen, Kossuth utca 39. szám.

*** Egy tanuló felvétetik Aszmann Fe- renc ur divat-üzletében, a városházzal szemben.**

*** Női lüster köpeny, legdívatosabb faconok.** Teget, fekete, szürke színben 7 forint. Angol utazó köpenyek az újonnan berendezett női divat áruházban, ú. v. Rózsa Lajos, a főposta mellett.

*** Tambura, dal és tánc-társulat a Magyar király kávéházban.** A Magyar király kávéházban ma, szombaton este és a következő napok estéin a hét tagból álló első magyar tambura, zene, dal és tánc- társulat működik közre. A társulat, amely Horváth József kitűnő zenész vezetése alatt négy nő és három férfi tagból áll, igen élvezetesnek ígérkező zeneestélyeket tart és így a közönség partifogására méltán számíthatnak.

*** Bármely külföldi vagy fővárosi cég- gel versenyeznek raktári doboz és diszmnü készítményeim minőségben és árban, Antalfy Ferenc könyvkötő és bórdizsműves, Piac utca 31.**

*** Finom acél zsebkések, ollók, borot- vák és borotváló készülékekből a legnagyobb választékot Mentze Henrik áruházában talá- lunk, Kossuth utca 4. szám.**

*** Villamos világítási és motor be- rendezéseket legolesőbban készít Földes Sándor elektro technikai vállalata.** Nagy trafik udvar, telefon 210.

*** Antalfy József könyvkereskedésében egy 3—4 gymnasiumot végzett fiu gyakor- noknak fizetéssel főlvétetik.**

A Debreceni Újság szerkesztősége és kiadóhiva- tala: Főter, Lamprecht-palota 3. sz. udvarban földszint telefon 411. Hivatalos órák: Reggel 8 órától 12-ig, délután 2 órától este 7 óráig. Este 7 órától a lap szel- lemi és anyagi részét illető minden megkeresés a Debreceni Újság nyomdájába: Arany János-utca 47. sz. alá intézendő.

Sefejezett ékszerészné. Borzalmas rabló- gyilkosság.

Eperjes, augusztus 6.

Rettegetős gyilkosság történt ma 3 és 4 óra közti a város főutcáján, a rendőrség őrtanyájának közvetlen közelében.

Ez időtájt megszűnik rendszeren az utcaforgalom a főtcán és a gyilkos ezt az időt használta fel. Bement özv. Krausz Dávidné üzletébe, ott — alkalmasint éles kővel leütötte az öreg asszonyt — majd összeszedte az elrabolható értékes tárgyakat és megszökött. Előbb azonban késsel teljesen levágta az öreg asszony fejét.

Ugy fél 4 óra tájban jött az üzletbe a megölt öreg asszony veje és rémülten vette észre, hogy anyósa vérbefagyva fekszik a földön. Rögtön lármát csapott, a rendőrség megindította a nyomozást, de az még nem vezetett eredményre. A nyomozás eddig csak annyit derített ki, hogy a rabló-gyilkos fiatal ember volt.

TÁVIRATOK.

A svédországi általános sztrájk.

Ve steras, augusztus 6. Mintegy 50 sztrájkoló munkás tegnapra vidékre ment és kényszerítették több helyen a mezei munkásokat, hogy a munkát abbahagyják. Karonaság ma 30-at e munkások közül letartóztatott. A néptömeggel való összeütközés alkalmával azután a többinek sikerült elmenekülnie.

Stockholm, augusztus 6. A városi világítási művek munkásai ma abbahagyták a munkát.

Andrássy miniszterelnök.

Budapest, aug. 6. Az alkotmánypárt köreiben biztosra veszik, hogy Andrássy Gyula gróf belügyminiszter kap megbízatást őszre — az új kormány megalakítására.

Oláhok a magyar nyelv ellen.

Budapest, aug. 6. Az oláhok közt nagy izgalmat keltett Apponyi Albert grófnak a kongruáról szóló rendelete, a melyben az oláh iskolák magyar tanításáról szól; még nagyobb az izgalom a papság körében a miatt, hogy az oláh iskolákban kötelesek magyarul tanítani a dászkalok, különben nem kapnak fizetéskiegészítést. A miniszter rendelete ellen a balázsfalvai érsek élén az összes oláh püspökök tiltakozni fognak.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Elítelt váltóhamisító. Papp Antal hajdunánási lakosnak nagy szüksége volt pénzre. Minthogy pedig másként nem tudott szerezni, az elmúlt év november 30-án Kéki Lajosné Csengeri Zsuzsanna nevét ráírta egy váltóvilapra, amelyet 85 koronára kitöltött. A váltót így leszámították neki, de

később kiderült, hogy Kékiné aláírása hamis, amiért Papp Antal tegnap törvény elé került. Védelmére felhozta, hogy a váltóra felvett összeget rendszeren törleszti és csak kényszerűségből hamisította az ismerős asszony nevét. A törvényszék Papp Antalt jogerősen hat havi börtönbüntetésre ítélte.

§ Véresre vert gazdálkodó. Buchholz József debreceni gazdálkodó ez év február hatodikán az acsádi uton kocsizott, amikor szembe jöttek vele üres szekérrel Dremák Mihály és János, mártonfalvai lakosok, akik nem akartak kitérni. Efelől szökváltás keletkezett a gazdálkodó és a két testvér között, akik végül botjukkal támadtak a gazdálkodóra és véresre verték. A súlyosan sérült gazdálkodó feljelentette a testvéreket, akik pénteken állottak vádlottként a debreceni kir. törvényszék előtt. Az idősebbik testvér tagadta, hogy ő bántalmazta volna a gazdálkodót és a kisebbik magára vállalta azt, hogy csak ő ütötte Buchholzot. A törvényszék az idősebbik fűt felmentette, míg a fiatalabbat, Dremák Jánost öt havi fogházbüntetésre ítélte. A kir. ügyész felebbezett.

A világbéke.

A rendkívül forró nyár, ugylát-szik, már Montenegróban is érezteti perzselő hatását. Legalább úgy látszik, vitéz tejedelmé nagyzási hóbortba esett. Az ernagócok büszke feje ugyanis egy — koronára vágyik. De nem osztrák-magyar értékben, hanem egy koronára, amely briliánsokkal és drágakövekkel van kirakva. Egy királyi koronára.

Egyik tekintélyes prágai újság, a „Narodny Liszt“ hozza hírül, hogy ez év augusztus 14-én lesz ugyanis Miklós fejedelem uralkodásának ötvenedik évfordulója. A bőkezű és lojális montenegrói nép már most ezt a jubileumot akként véli a legméltóbban megünnepelni, ha a fejedelmét királynak kiáltja ki.

Allítólag a rangemelés tekintetében már folyamatban is vannak a diplomáciai tárgyalások és kiszivárgott hírek szerint az európai nagyhatalmak, a világbéke megővése érdekében nem emelek kifogást az új királyság felállításá ellen.

Ki is merészelne, kikezdeni a hatalmas 880 főből álló montenegrói haderővel? . . .

HIREK.

Wekerle Budapesten. Wekerle Sándor miniszterelnök ma reggel Budapestre érkezett. Dél előtt 11 órakor a belügyminiszteriumban fölkereste gróf Hadik János államtitkárt — aki most gróf Andrássy Gyula belügyminisztert helyettesíti — s két óra hosszáig tanácskozott vele.

A szerb király nagybeteg. Az „Agrammer Tagbl.“ jelenti Belgrádból: A legjobb forrásból jelentik, hogy Péter király egészségi állapotát általánosságban nagyon kedvezőtlenül ítélik meg. A királynak, aki érzelmesedésben szenved, az orvosok eltiltották a mindennapos fürdőt. A király már nem tud lovagolni, ereje naponta fogy. A katasztrófa mindennap beállhat.

Aru- és értéktőzsde.

Augusztus 6.

Budapesti gabonátőzsde.

10 fillérrel olcsóbb árak mellett elkelt (50 kilogrammonként) 30,000 mm. buza.
Rozs 10, zab, tengeri 5 fillérrel olcsóbb.
Felmondattott 1909. aug. 11-én leendő átvételre 62,000 métermázsa tengeri.

A határidő-üzlet.

A határidőüzlet iránya kezdetben gyenge volt, mert az amerikai tőzsdék olcsóbb árakat jelentettek. Később a spekuláció vásárlásai folytán javulás állott be és a gabonaneműk 5—10 fillérrel emelkedtek. Az általános forgalom élénk maradt.

Az árak 50 kilogrammonként:

	Kezdeti	Változás
Buza október	1365	1360—1373
Buza ápril 1910	1382	1393—1394
Rozs május	—	—
Rozs októberre	981	991—990
Zab októberre	753	754—755
Teng. jul.	—	—
Teng. aug.	755	758—759
Tengeri május 1910	696	701—702

Budapesti értéktőzsde.

A mai előtőzsdén kezdetben nyugodt volt az irányzat, mert a külföldi tőzsdékről változatlan árakat jelentettek. Később azonban az összírányzat elgyengült és a vezető értékek 1—2 koronával csökkentek. Osztrák magyar államvasuti részvények 1—2 koronával emelkedtek. A helyi piacon tartott áron folyt a vásár. A járadékpiac forgalom nem fejlődött ki.

NYILTTÉR. *)

Ellennyugta

4 azaz négy koronáról, mely összeget alulírott, Keszler A. műszerész urnak egy 12 cm. hosszú és 3 cm. szélességű kerékpár belső gummi-foltért hiány nélkül lefizettem.
Debrecen, 1909. augusztus 6-án.

Kerecsi József.

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Legjobb órák, legszebb ékszerek

nagy választékban

jótállással

szolid árban

Kurián Gyula

mű órák, ékszer üzletében

Debrecen, Piac-utca 42. sz.

Óra javítások pontosan és jutányosan jótállással.

Magyar forrás.

Magyar forrás

Hugyhajtó és Hugsavoldó

Szultánforrás.

Nagyon kellemes, tiszta ízű, természetes szénsavban gazdag, bór és dus Lithion-tartalmú ásványvíz, nincsen kellemetlen melléklete.

Gyógyító és üdítő ital.

Dus Lithion tartalma következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyagbajok eseteiben valamint cukorbetegségekben, csuszos bántalmaknál; továbbá a légző- és emésztő-szervek hurutos bájainak gyógyítására.

SZULTÁN Lithion-gyógyforrás-vállalat.

Kutkezelőség és központi iroda: Eperjes. Igazgatóság Budapest, IV., Ferencz József-rakpart 22. sz. Kapható már külföldön.

Telefon Budapesten: Igazgatóság: 111—93.

Telefon Eperjesen: 74.

Kapható mindenütt.

Nagy Lajos Hirdetési Nagyvállalatának Irodájából Csapó-utca 13. sz.

Egy borzasztóan olcsó uri sarok ház a Hatvan-utcai részben! Istálló is van rajta! Most 8 ezer forintért meglehetősen kapni!

Szép új sarok ház, a legfinomabb minőségű cseréptéglából építve és cseréppel fedve — **Zsák-utca 5. szám alatt** — 12 ablak van az utcára. Magában foglal három rendbeli uri lakosztályt és pedig két rendbeli 3—3 szobás, egy rendbeli két szobás lakosztályt, mellékhelyiségekkel és egy rendbeli egy szobás lakosztályt. Van továbbá teljesen téglából épült és cseréptetővel ellátott istálló, nyolc darab jószágra, kocsiszin és szivattyús kut! És az ára nyolcz ezer forint, azért lehet megkapni ily olcsóért, mert a tulajdonosnő családi ügyei Budapestre kényszerítették költözni s így e ház fentartása és gondozása neki most már fáradságos volna, Aki e házat megveheti, az örökké áldani fogja érte a Nagy Lajos Irodáját.

Aki a foglaltól előbb leteszi az irodában, azé a ház!

Dr. Berkes Mór
ügyvéd irodáját
 (Piac-utca 28. sz. I. emelet)
megnyitotta

Csanak József
 sajtótermésű, tisztán kezelt
 homoki fajborainak
árjegyzéke.

Asztali borok:

Kadarka	1904-iki 1 liter	60 fillér.
Asztali	1904-iki 1 liter	64 „
Kövidinka	1905-iki 1 liter	72 „
Ezerjő	1905-iki 1 liter	80 „
Rizling	1905-iki 1 liter	80 „

Üvegvetés 16 fillér. 1089

Pecsenye borok:

Császárszállás gyöngye	7/10 ltr.	1 üveg 1.10 fillér.
Ezerjő szemelt	7/10 ltr.	1 üveg 1.20 fill.
Carbenet vörös	7/10 ltr.	1 üveg 1.20 fill.
Furmint	7/10 ltr.	1 üveg 1.40 fill.

* Hordó vételnél megfelelő árendemény. *
Friss töltésű ásványvizek állandó nagyraktára.

Nagy Lajos hirdetési nagyvállalatának irodájából Csapó-u. 13. szám.

Csoda olcsó gőzcséplő!

Rajta gépész urak!

Eladó egy teljesen jó karban és jelenleg is üzemben levő 8 lóerős gőzcséplő, teljesen új tüzszekrényvel, jövőre kerül nyomásra.

Ára 650 frt.
 Hallottak e már üzemben és nagyon jó karban levő 8 lóerős cséplőt 650 frt-ért?
 Bővebb felvilágosítást teljesen díjtalanul nyújt a Nagy Lajos Hirdetési Nagyvállalata Csapó-u. 13.

1143—1909. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreceni kir. bíróságnak V. 2440/5—1909. sz. végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Seiden M. Miksa bejegyzett cég részére, 971 kor. 18 fill. tőke ennek 1908 évi ápril hó 8 napjától számítandó 6% kamatai és az eddig összesen 172 kor. 35 fillér perkölség erejéig 1909 évi ápril hó 15-én bíróság lefoglalt és 2547 koronára becsült üzleti berendezés és áruk és egyéb ingóságok 1909 évi augusztus hó 17-én délután 3 órakor kezdetét vevő és Egyek községben 218 szám alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzítés mellett, szükség esetén becáron alul is elfognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.
 Debrecen, 1909 évi július 12-én.

Bódogh Zsigmond
 bírói kiküldött.

1270

Donogán és Somossy

Debrecen, kiskomplombazár.

Mosókelme újdonságok

Zephyr, Batist, Ottomán vászon, Kreton, Voile de laine
óriási raktára.

656

1152—1909 v. k. szám

Árverési hirdetmény

A debreceni kir. bíróságnak V. 2436/6. 1909. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Seiden M. Miksa bej. cég részére 844 kor. 39 fill. tőke, ennek 1908 évi január hó 31 napjától számítandó 6% kamatai és az eddig összesen 140 kor. 90 fillér perkölség erejéig 1908. évi ápril hó 7-n bíróság lefoglalt és 1483 kor 40 fillérre becsült üzleti berendezés, áruk és egyéb ingóságok 1909. évi augusztus hó 17-én délután 3 órakor, kezdetét vevő és Egyek községben 28 szám alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzítés mellett, szükség esetén becáron alul is elfognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.
 Debrecen, 1909. évi július hó 12-n.

Bódogh Zsigmond
 bírói kiküldött.

1270

NAGY LAJOS hirdetési nagyvállalatának irodájából Csapó-utca 13.

Kik akarnak egy óriási nagytelkű családi házat venni a Rákóczi utcában? Óriási módon leszallított ár! Testvérek között még 15 ezer forintot! És most közbejött családi körülmények miatt 13 ezer 500 forintért meglehetősen kapni!
 Ide ám lehetne egy gyönyörű palotát emelni!

Ezen háza Rákóczy-utcában 35 szám alatt van, borzasztó nagy telek, az utcai frontja 25 méter hosszú, az udvar pedig 353 négyszögöl, a Rákóczy-utcai iskolához második. Gyönyörűen befásított udvar!

Megtekinteni lehet délelőtt 10 órától déli 12 óráig és délután 3 órától esti 7 óráig, de máskor nem!

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szóig 40 fill., minden további szó 4 fill., vastagabb betűvel nyomtatott szó 8 fill.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

LEVELEZÉS.

EGY szerény tisztességes urleány barátságát keresem „Besorozott katona” jellegére. 2718

KÖVETKEZŐ című levelek átvehető a kiadóhivatalban: Csinos, — L. J. — Igaz barátné, — K. T. — Szobacica, — M. F. — Erdész, — Csábitok, — Isten hozott, — Hervadhatatlan, — Vidéki, — Tisztviselő, — Nefejejs, — Szeretni foglak édesem, Három csillag, — L. B. — Őszi rózsá, — Bakfis, — Két jó barát, — 621. — Titok tartás, — H. Hűség, — Buzavirág, — Alkalmas, — Kék szakál, — Diszkrét, — Március 10., — Házi kisasszony, — Allandó, — Zeneértő, — Unatkozó, — Ibolya, — Előmenetel, — Ritka alkalom, — Barna leány, — Elhagyott, — 1854. — Feri, — Nem találka.

AJÁNLAT.

FÉNYKÉPÉSZETI szaküzlet Lóbl Gyula és Társa látszerész, Debrecen, Fiac-utca 63. 1459

KIADÓ azonnal nagy darab föld Miklós-utca végén, több évre a Postakert 2-ik szám lakásokkal, gyárnak vagy faraktárnak legalkalmasabb, értekezni Teleki-utca 17, Bessenyei Imrével. 2690

24 krajcár egy méter jó mosó delin, 1-95 krajcár 140 cm. széles gyapjuszövet Benyáts Emilnél, Főter. 2675

28 krajcárba kerül egy pár férfi vagy női harisnya fejleése Benyáts Emil harisnyakötő iparvállalata. 2676

AUGUSZTUS 15-ére keresek külön bejaratu elegánsan butorozott szobát, piac közelében. Ajánlatokat kérek „Meváltó” gyógyszerárba Tisza palota. 2664

TELJES fehér liliom hagyma — augusztusi szállításra — drbként 20 fill. eladó. Széchenyi-u. 42. sz. hol virága meglekinthető. 2647

MEGBIZHATÓ szőlő fiatal ember ajánkozik bankszolgáinak. Csokonai-u. 52. 2624

5 SZOBA utcára, előszoba, konyha, kamara, pince november 1-re kiadó. Bethlen-utca 21. szám. Értekezhetni ugyanott, keresztpülete. 2622

SAJÁT termései kitűnő martinkai ó és ujjor kapható literenként 36 illetve 30 krajcárért. Csapó-utca 49. 2334

NOVOTNY J. cégről beszél most mindenki, kinél arfelemelés nélkül lehet csekély navi részletre kapni jégsekretyek, pénzsekretyek, gramofonok, gramofon lemezek, fényképező gépek, lát- és távcsövek, mindennemű fegyverek, mindefféle hangszerek. Helyi képviselő Schwartz Dániel a városházával szemben, kérjen érjegyzéket. Discretio biztosítva. 2275

GÖZKÖVEL pörkölt, naponta friss kitűnő zamatu kávé kapható 2 kor. 40 fillértől feljebb Lindenfeld J. Jenő fűszer nagykereskedésében Városház-utca 2. 2266

SZEGEDI rózsá és édes nemes paprika nagyraktára Lindenfeld J. Jenő fűszernagykereskedésében Városház-u. 2. Rózsá-u. 2. 2265

BUTOROK legolcsóbban kaphatók, havi részlet fizetésre is. Weisz Gyula asztalos és kárpitosnál, Széchenyi-u. 19. Minden kárpitos munkát felvállal. 1642

KÁVÉ pörkölte villany erővel a legjobb zamatos kávék, kívánatra a kávé pár perc alatt meglesz pörkölte ingyen. Kávé Király Degenfeld tér. 1489

Ha nincs pénze, menjen vásárolni Kaiserhez, Hatvan-utca 2. 1293

MODERN hajviseletekhez, drótbetétek, loknik, frizettek, krepék, hajfonatok, parókák jutányosan kaphatók Boczán Ferenc fodrasznál Hatvan utca 2. Kihullott haját veszek. 101

ERTESÍTÉS. Van szerencsém a t. közönség szíves tudomására hozni, hogy a Vendég-utca 21 sz. és Csapó-utca 22 szám alatt levő sütő-démben augusztus 1-től fogva naponta délelőtt 8 órakor sütiést elvállalok, Nikolics Milán. 2701

EGY 6 szobás és egy 3 szobás egész modern lakás kiadó. Új épület, parkett, villanyvilágítás vizvezeték, fürdőszobával. Bővebbet Kupfer Jenő, Bethlen-utca 23 szám. 2702

KÉVÉSNÁDAT, méhkasokat gvékényből árusít és szállít Ermihályfalvára vonaton feladva, Komoróczy Ferencz, Erkeserűben. 2712

Lakás 3 nagy utcai szoba mellékhelyiségekkel november 1-re kiadó, Miklós-utca 31. 2711

FSISS barack, nemes fajta befőzni és lekvárnak kapható Csokonai Gyulánál, Péterfia-utca 62. Telefon 709. 2709

KÉT nagy három gimnázista vagy kereskedelmista fiukat teljes ellátásra elfogad egy német uri család. Olcsóért. Cim Rákóczi-utca 48. szám. 2703

BOLTHELYISÉG a Piac legjobb helyén Csapó-utca 22. szám alatt november 1-re kiadó. 2715

EGY intelligens izraelita uri család elfogadna fiu vagy leány növendéket, kit megfelelő nevelésben részesítene, ajánlat „Német társal-

KERESLET.

KÉT ügyes cipőtűző Jászberénybe 60 korona havi fizetéssel felvétetik Bővebbet Horváth Gyula cégnél Csapó-utca 64. 2693

KERESTETIK egy tisztességes szerény intelligens nő, egy idős magány élő nő mellett könnyű dolgokra is. 2680

TANULÓK fizetéssel és egy fiatal segéd állást nyer Révész B. és társa nagykereskedők Debrecen. 2628

URADALMI intéző, gazdatiszti, megfelelő állást vagy kisebb földet bérletre keres, cim Király fűszerkereskedő Debrecen. 2511

BÁDOGOS tanuló felvétetik Tóth Gyulánál Homokkert-utca 87 szám. 1998

KIFUTÓ 14-15 éves polgár leány felvétetik Katz Jakabnál, Arany János-u. 9 sz. 2697

EGY gyermek vaságyat megvételre keresek Barna, Lorántffy-u. 12. 2700

TANULÓK felvétetnek jobb kereskedésben. Cim a kiadóban. 2695

„Gás” jelligére a kiadóhivatalban. 2713

INTEL. izr. család elvállal uri leánykát vagy fiut isk. évre, cim a kiadóban 2716

LAKATOS tanonc fizetéssel felvétetik Péterfia-utca 19. sz. 2710

GYAKORLOTT varróleányok felvétetnek Goldstein Karolina. 2705

LAKATOS és fényező segédek és munkésnök felvétetnek a Vasbutorgyárba. 2714

RÓZSASZINÜ gyöngyözött sál a Bikától a Róyalig terjedő uton f. hó 4-én este elveszett. A becsületes megtaláló Deák Eerenc-utca 14 szám alatt illő jutalomban részesül 2718

ELADÁS.

LORÁNTFI-U. 38 és Kossuth-u. 67 sz. házak eladók a Kölcsönsegélyzőben főpénztárosnál. 2663

EGY kis könnyű féderes kocsit eladó Honvéd-u. 62 szám. 2665

AZ ONDÓDON a Varga-utcai peregőföldben 3 hold jó minőségű szántó föld, kedvező feltételek mellett eladó. Értekezni lehet Eötvös-u. 12 sz. 2645

ELADÓ jókarban lévő cimbalom, Mogyorósi-féle Jókai-utca 3. sz. 2631

Jó forgalmu kávémérés eladó, Degenfeld-téri vassátor V. sor 5. szám. 2703

VADÁSZVIZSLA fajtisza jól idomított 16 hónapos eladó. Rákóczi-u. 44 sz. Ugyanott eladó egy Gramafon lemezekkel. 2699

EGY kávémérés és kifőzés betegség miatt eladó Bádogos-utca 2. 2708

FODRÁSZÜZLET, évi bevétel 1600 forint, 300 forint házbér lakással, eladó, cim a kiadóban. 2642

EGY konkolyzó és két hombár eladó. Értekezhetni Csemeto-u. 11. 2717

Modern szép Üzlethelyiséget

alakítok át mellékhelyiséggel, esetleg többet is igen forgalmas helyen november 1-re, (a Piac-utsától harmadik házamban) ha ez iránt már most bérlok ajánlkoznak!

Ugyanott: Egy kisebb modern bolthelyiség azonnal kiadó.

Értekezhetni: Szent Anna-utca 6. szám. 1272

Gyöngyvirág Crème

az arcokrémek gyöngye!

Szeplő, májfoltok, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer Simává, fehérre s üdévé teszi az arcbőrt! Sem higanyt sem ólmot nem tartalmaz. A nap-palra való krème nem zsiroz, * mig az éjjelre való zsiroz. *

1 tégely ára: 1 korona.

Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó” oimü gyógyszerárában

Debrecen.

Debreczenbe utazók szives figyelmébe!

Ha nagyvásárra Debreczenbe jön és szép ékszer, jó zsebórát, vagy bármilyen **arany vagy ezüst tárgyat** jól és olcsón óhajt vásárolni, ugy el ne mulassza

Rose Dezső

előkelő ékszerüzletét felkeresni.

Debreczen Piacz-u. 55. a Hungária kávéház mellett.

Óriási választék!

Szolid árak!